

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА

датум: 27. 02. 2020. године

Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
БЕОГРАД

ПРИМЉЕНО: 27. 02. 2020

Орг. Јед.	Број	Прилог	Бредност
01	02-347	120	

ПРЕДСЕДНИКУ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

На основу члана 68, члана 150. став 1. и члана 192. став 2. Пословника Народне скупштине, подносим Предлог одлуке о образовању Анкетног одбора ради утврђивања чињеница и околности у вези са загађивањем животне средине као последице рада Железаре Смедерево.

НАРОДНИ ПОСЛАНИК

САША РАДУЛОВИЋ

ПРЕДЛОГ

На основу члана 8. став 1. Закона о народној скупштини („Службени гласник РС“ број 9/10) и члана 68. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС“ број 20/12 – пречишћени текст)

Народна скупштина Републике Србије, на Првој седници Првог редовног заседања у 2020. години, одржаној дана 02.03.2020. године донела је:

ОДЛУКУ

о образовању Анкетног одбора ради утврђивања чињеница и околности у вези са загађивањем животне средине као последице рада Железаре Смедерево

1. **Образује се Анкетни одбор ради утврђивања чињеница и околности у вези са загађивањем животне средине као последице рада Железаре Смедерево.**
2. Анкетни одбор чини по један народни посланик из сваке посланичке групе у Народној скупштини, на предлог посланичке групе као и предлагач одлуке о образовању анкетног одбора.
Посланичка група одређује народног посланика за члана Анкетног одбора у року од седам дана од дана ступања на снагу ове одлуке.
Анкетни одбор је конституисан и сматраће се да ради у пуном саставу око више од половине свих посланичких група у Народној скупштини има свог представника у Анкетном одбору.
3. Прву седницу Анкетног одбора сазива председник Народне скупштине.
До избора председника Анкетног одбора првој седници председава најстарији присутни члан Анкетног одбора.
Анкетни одбор на првој седници бира, из реда својих чланова, председника и заменика председника Анкетног одбора.
4. **Задатак Анкетног одбора је да преиспита све чињенице и околности у вези са загађивањем животне средине као последице рада Железаре Смедерево и с тим у вези:**
 -
5. Анкетни одбор има право да тражи од државних органа и организација податке, решења и остала документа, као и да узима изјаве од појединаца која су му потребна за извршење задатака.
6. Анкетни одбор је дужан да задатак изврши у року од 120 дана од дана конституисања Анкетног одбора.
Анкетни одбор је дужан да поднесе Народној скупштини извештај са предлогом мера у року из става 1. ове тачке.

7. Анкетни одбор престаје са радом даном одлучивања о његовом извештају на седници Народне скупштине.
8. Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

РС Број-----

У Београду, 02. 03. 2020. године

НАРОДНА СКУПШТИНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

ПРЕДСЕДНИК,

Маја Гојковић, с.р

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I Правни основ за доношење одлуке

Правни основ за доношење ове одлуке је члан 99. став 1. тачка 7. Устава Републике Србије којим је прописано да Народна скупштина доноси законе и друге опште акте из надлежности Републике Србије, члан 8. став 1. Закона о Народној скупштини којим је прописано да Народна скупштина између осталог доноси и одлуку и члан 68. Пословника Народне скупштине, којим је прописано да Народна скупштина образује анкетни одбор ради сагледавања стања у одређеној области и утврђивања чињеница о појединим појавама или догађајима и да се одлуком о образовању анкетног одбора утврђује састав и задатак одбора, као и рок за његово извршење са обавезом да се Народној скупштини поднесе извештај са предлогом мера.

II Разлози за доношење одлуке

Министарство заштите животне средине је 26.07.2017. године донело Решење о давању сагласности на Студију о процени утицаја на животну средину за пројекат затеченог стања комплекса железаре у Смедереву „HBIS GROUP Serbia Iron & Steel“ д.о.о. Београд – Огранак Смедерево.

Студија о процени утицаја на животну средину јесте документ којим се анализира и оцењује квалитет чинилаца животне средине и њихова осетљивост на одређеном простору и међусобни утицаји постојећих и планираних активности, предвиђају непосредни и посредни штетни утицаји пројекта на чиниоце животне средине, као и мере и услови за спречавање, смањење и отклањање штетних утицаја на животну средину и здравље људи.

Из саме дефиниције Студије о процени утицаја на животну средину јасно је колики је значај тог документа и колика је одговорност учесника у процесу давања сагласности, а посебно потписника Решења. Решење је потписао, у том тренутку новопечени министар, Горан Триван.

Кључни део студије је онај који дефинише "мере и услови за спречавање, смањење и отклањање штетних утицаја на животну средину и здравље људи". Студија није доступна јавности али Решење о сагласности јесте. Из Решења се може видети да је студију израдило предузеће "Делта инжењеринг" доо из Београда, да је техничка комисија, пре давања позитивног мишљења, студију вратила на дораду и да су прописане одређене мере заштите животне средине. Без улажења у детаље може се одмах поставити питање зашто наведене мере нису поштоване? Да јесу, данас сигурни не бисмо имали ове проблеме.

Одговорност за контролу спровођења мера је на министарству и министру Горану Тривану.

Између осталог студија прописује да је носилац пројекта (железара) у обавези да спроведе програм праћења утицаја на животну средину - мониторинг систем. То практично значи да је неопходно оспособити мерне станице за праћење квалитета ваздуха на локацијама Радинац и Раља јер исте нису у функцији од 2013. године.

Такође, носилац железара је у обавези да изради програм за смањење количине чврстог депонованог отпада и разматрање поновног искоришћења истог као дела улазног сировинског материјала.

Дефинисана је обавеза мерења емисије диоксида и фурана.

Наводи се да су извршене измене на систему отпашивања да би се смањила емисија прашкастих материја. У поглављу о усклађености техничких решења са референтним БРЕФ и БАТ (најбоље доступне технологије) документима наводи се да железара није испунила захтеве из тих докумената и описане су активности које ће се предузети. Овим је потврђено да се ради о прљавим технологијама, тј. да је Србија депонија за прљаве технологије. Да ли су наведене активности спроведене? Очигледно да нису. Јасно је да ни друге мере нису спроведене јер иначе не бисмо имали катастрофалну ситуацију по питању загађења.

Овде вероватно лежи одговор на следеће питање:

Како се Американцима није исплатила производња челика па су отишли, а сада се Кинезима исплати? Да ли је то можда због тога што Кинези не улажу у заштиту животне средине? Како се све то Србији исплати или не исплати?

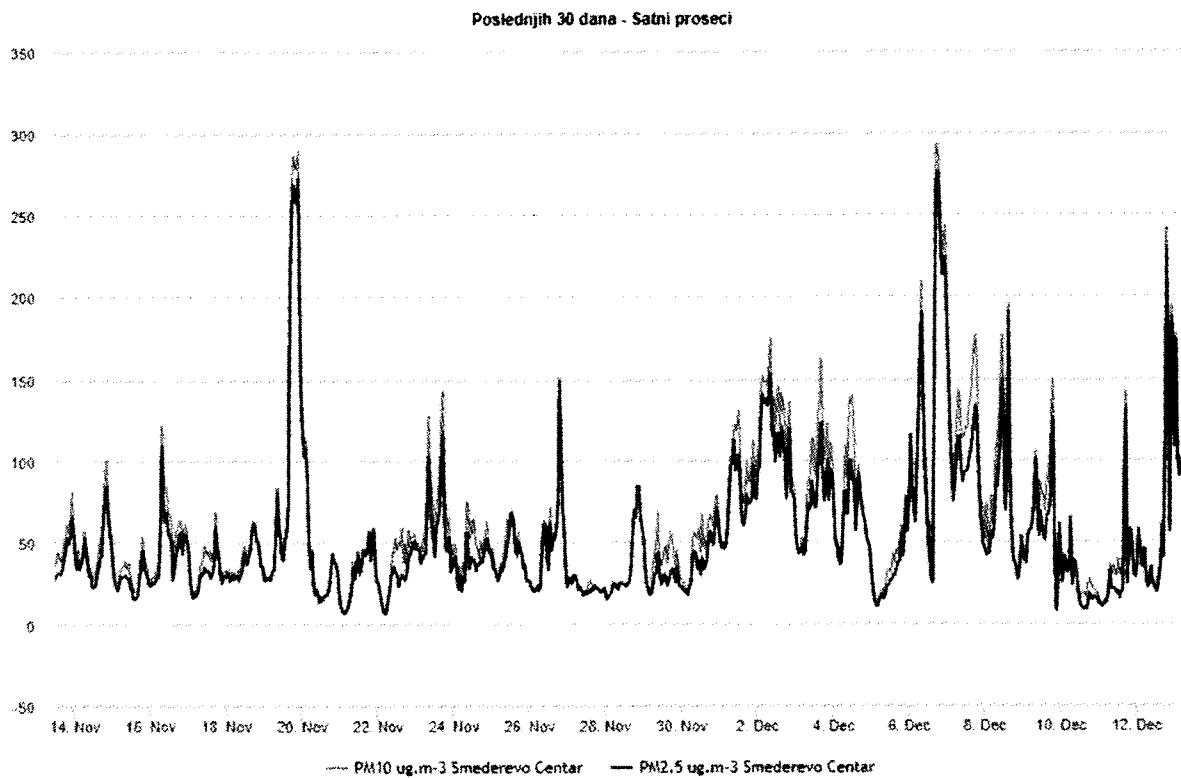
Мештани околних села спекулишу о закопаном отпаду и постављају питање:

Да ли су Американци пред одлазак нешто затрпали у Вранову или у кругу железаре и то у базене чија је дебљина бетонског зида 10 метара? Овако велика дебљина указује да се ради о радиоактивном отпаду?!

Због тога што државни органи не раде свој посао трпе грађани, а страни инвеститор остварује екстра профит. Заштита животне средине кошта али здравље грађана мора бити приоритет свакој држави. Ситуација на терену је најблаже речено алармантна!

Није у питању само загађење ваздуха, већ и вода као и неадекватан третман отпада.

Смедерево и околна села се буквално гуше у прашини и диму. Ваздух је катастрофално загађен. Тамноцрвене насlage прашине се талоче на крововима, аутомобилима, биљкама... Једина мерна станица која ради у центру Смедерева показује високу загађеност ваздуха, што се може видети на следећој слици.

Концентрације опсаних честица ПМ10 и ПМ2.5 су вишеструко повећане. Треба рећи да је ситуација у околним селима сигурно битно лошија јер је станица у центру Смедерева удаљенија од емитера.

На следећој слици се виде насlage тамноцрвене прашине на биљкама у околним селима.

Угрожена је и пијаћа вода. У извештају о квалитету пијаће воде Института Батут, Радинац је означен као црна тачка Србије у коме је 86,5% узорак пијаће воде оцењено као неисправно.

Већ је познато да је лекс специјалист омиљена ствар актуелне власти, Тако је и у овом случају. Законом о Железари у члану 11. је утврђено да се Железара изузима од примене Закона о управљању отпадом.

Директна последица тога је да железара одлаже отпадну шљаку у околним селима буквално на ливадама надомак кућа мештана. Ради се о огромним гомилама шљаке.

Због негативног утицаја шљаке на животну средину и здравље људи неопходно је спровести анализу стопе оболелих од хроничних болести у Смедереву и селима која окружују Железару.

III Објашњење основних правних института и појединачних решења

Анкетни одбор се образује из реда народних посланика, представника посланичких група у Народној скупштини. Посланичке група, у складу са предложеном одлуком, треба да одреди представника за члана Анкетног одбора, у року од седам дана од дана конституисања Анкетног одбора. Анкетни одбор се сматра конституисаним када више од половине од укупног броја посланичких група одреди своје представнике за чланове Анкетног одбора.

Задатак Анкетног одбора је наведен у разлозима за доношење ове одлуке.

Анкетни одбор треба да изврши задатак у року који је предвиђен овом одлуком. У истом року Анкетни одбор је дужан да поднесе извештај Народној скупштини са предлогом мера.

Анкетни одбор престаје са радом даном одлучивања о његовом извештају на седници Народне скупштине.

IV Процена финансијских средстава потребних за спровођење ове одлуке

За спровођење ове одлуке није потребно обезбедити додатна средства у буџету Републике Србије.

Народни посланик Саша Радуловић